

Caderea Constantinopolului

Europa era asaltată de imaginea turcului care amenința creștinătatea, mai ales după ce Mahomed II a devenit sultanul întregii Turcii. Acesta a hotărât să realizeze ceea ce nu au făcut străbunii lui, adică să-și supună și renumita coroană a Constantinopolului.

Pentru a-și atinge scopul a decis construirea unei cetăți în acea zonă. Din aprilie până în august 1452, inginerii otomani au înălțat cu o repeziciune surprinzătoare, pe țărmul european al Bosforului, în unul din locurile cele mai înguste, puternica fortăreață RUMELI HISARI. Pe cealaltă parte, strâmtoarea era păzită de citadela ANADOLU HISARI, construită pe vremea lui Baiazid I.

Împăratul, Constantin Paleologul, dându-și seama că turcii se pregătesc pentru război, a trimis soli la Mahomed II, pentru a reînnoi tratatul de alianță și pace alcătuit de fratele său, Ioan Paleologul.

Mahomed II a primit soliile, dar nu le-a dat nici un raspuns concret. În luna august, la Constantinopol erau în toi pregătirile pentru a da riposta cotropitorilor. Orașul își făcea rezerve de pâine, lemne și arme, iar zidurile și tunurile erau reparate în pas grăbit. Solicitând ajutor papei de la Roma, acesta nu s-a grabit cu ajutorul, crezând ca orasul e de necucerit. Numai temerarul genovez Giovanni Giustiani Longo a adus, pe 2 galere, șapte sute de voluntari. Constantin i-a promis acestuia insula Lemnos dacă apărarea capitalei se va încununa cu succes.

Când s-au apropiat de cetatea Constantinopol, Mahomed, pentru a-și îmbărbăta oștenii a promis că cei care vor deveni eroi după cucerirea orașului, vor putea lua tot ceea ce își doresc de acolo. Acestea fiind spuse, fiecare ostaș a jurat că va face tot ceea ce îi va sta în putință pentru a cuceri cetatea. După acestea, sultanul a poruncit să înceapă ultimele pregătiri pentru începerea luptei.

Mahomed a trimis către toți conducătorii lumii de veste că asediul simbolului creștinătății începea în acea zi, ziua de vineri, 6 aprilie 1453. Acum, tânărul vlăstar era pregătit să izbutească unde cei dinaintea lui nu au făcut-o.

Sultanul a luat măsuri militare deosebite pentru cucerirea capitalei, închizând Bosforul dintre răsărit, pregătind o flotă și o armată - peste 160.000 soldati - și procurând tunuri de o mărime neobișnuită.

Împăratul Constantin Dragases Paleologul (1448-1453) avea circa 9000 soldati, în mare parte italieni, conduși de Giovanni Giustiniani Longo.

La 18 aprilie Mahomed a realizat primul asalt organizat. La 20 aprilie, printre valurile Propontidei s-au arătat patru corăbii ce aveau cruci pe catarge - trei genoveze și una grecească - încărcate cu provizii și având la bord câteva sute de voluntari. Mahomed a trimis în întâmpinarea acestora vreo 150 de corăbii și a

început o luptă inegală, ce a durat aproape o zi întreagă. Însă genovezii erau mult mai iscusiți în arta războiului pe mare și galerele lor erau cu mult superioare celor turcești. Unul după altul, vasele otomanilor părăseau câmpul de luptă, avariate, unele chiar în flăcări. Seara, toate cele patru corăbii ale creștinilor s-au strecurat aproape fără pierderi, într-un moment potrivit, în golf. Toate acestea s-au petrecut sub ochii celor din cetate, această victorie nefăcând aproape nimic altceva decât să ridice moralul celor din cetate. Deși turcii erau dotați bine din punct de vedere militar, duceau lipsă de oameni pricepuți în artele războiului. Astfel că cei care se ocupau cu lansatul proiectilelor spre zidurile orașului ratau adesea, și nici nu se puteau apropia prea mult de zidurile orașului. Acesta este și unul din motivele pentru care Constantinopolul a rezistat atâta timp asediului.

Totul s-a schimbat însă, odată cu începutul lunii mai, când în tabăra turca a sosit o solie maghiară. Unul din soli, versat în ale artileriei, a fost mituit de turci și i-a învățat arta ochirii corecte. De atunci, pentru greci au urmat vremuri foarte grele. În pofida situației extrem de grele, Constantin Paleologul nu avea de gând să piardă orașul.

La 7 mai a fost repins unul din cele mai sângeroase atacuri lângă Mesadeichion, iar la 12 mai lângă Valcherne.

Dorind să-l sperie pe Constantin, Mohamed le-a expediat lui și orașenilor un mesaj, propunându-le să alegă între capitulare și sabia călăului, iar împaratului - între moarte și trecerea la islamism. Unii propuneau ca aceste condiții să fie acceptate. Consiliul militar a repins ultimatumul sultanului. Pe întăriturile capitalei, cei care își îndreptau gândul spre capitulare erau în minoritate. Nu numai bărbații luptau vitejește, ci și soțiile și copii care puteau să mânuiască lancea sau arbaleta.

La 23 mai, în oraș s-a întors o corabie, pe care Paleologul o trimisese în căutarea mult așteptatei flote venețiano-papale. Căpitanul i-a comunicat împaratului că pe întinsul Mării Egee nu e nici urmă de flotă, și că este puțin probabil ca aceasta să mai apară. Occidentul își trădase frații de credință, papa nedorind să-și cheltuie ducatul pentru ajutorarea Constantinopolului.

La 26 mai, turcii au pornit asupra zidurilor cu toată armata. De-a lungul perimetrului zidurilor terestre se îngrămădiseră sute de cadavre, iar văzduhul se cutremura de gemetele musulmanilor răniți și muribunzi. Mahomed a petrecut o bună parte din noapte adâncit în gânduri. În dimineața următoare, sultanul a străbătut călare pozițiile oștirii sale și a promis să dea orașul spre jefuire timp de 3 zile și 3 nopți. Soldații au salutat această veste cu strigăte pline de încântare.

În zorii zilei de 28 mai 1453, Constantin XII Dragases Paleologul a convocat, pentru ultima oară, consiliul militar. A implorat să nu se dea rușinii drapelul lui Constantin cel Mare, și a rugat pe fiecare dintre cavaleri, în parte, să-l ierte dacă îl nedreptățise cumva. Mulți dintre ei plângeau. Seara, în catedrala Sfânta Sofia s-a oficiat un „te deum” solemn, și toți prezenți s-au împărtășit. La ora 1 noaptea au

atacat detașamentele de bașbuzuci. Cel mai înverșunat asalt a avut loc între poarta Sf. Roman și poarta lui Polyandros.

Cu o oră înaintea zorilor, o ghiulea a dărâmat un sector mare al zidului, în apropiere de poarta Sf. Roman.

După patru ore de luptă, când grecii și aliații lor erau istoviți de oboseală și răni, spre poarta SF. Roman au pornit unitățile turcești de elită - ienicerii. Mahomed al II-lea însuși a condus coloana acestora până la șanț. La început, după prima oră de luptă, părea că vor rezista și acestui atac, însă Mahomed și-a încurajat și și-a îndemnat oștenii să lupte. Acest asalt, al treilea (mare asalt) la număr, a fost cel mai înverșunat. Deoarece în luptă a fost rănit comandantul italienilor, Longo Giustiani, unii ostași și-au părăsit posturile. În îmbulzeala creată, în oraș au năvălit turcii. Pe străzi se încingeau încăierări, în care otomanii se răfuiau cu apărătorii orașului, care mai erau încă în viață. Totodată, au început jafurile împreună cu celelalte orori pe care le aducea cu sine soldătimea sălbătică. Mulți s-au refugiat în catedrala Sfânta Sofia, rugându-se la Domnul să le trimită un înger care să distrugă cu sabia-i de foc oastea păgână. Totul a fost zadarnic, turcii au pătruns înăuntru și au început să-i măcelărească pe cei prezenți. Oamenii îngroziți încercau să se salveze pe corăbiile rămase întregi. Nu au fost împiedicați, turcii fiind prea ocupați cu jafurile. Spre seară, în orașul scaldat de sânge, a intrat călare Mahomed II. Sultanul a ordonat ofițerilor să apere edificiile, care devenise acum proprietatea lui. Chiar el a alungat din Sfânta Sofia pe fanaticii care o devastau, frapat de marea mărteja acesteia.

La 29 mai 1453, într-o zi de marți, căderea Imperiului Bizantin devine realitate sub asediul lui Mahomed al II-lea (1451-1481).

Asediul Capitalei Bizanțului a fost cel mai important eveniment istoric al secolului XV.